

B. Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1

S ohľadom na potrebu zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu so znením 2. modifikácie strategického plánu sa upravuje § 2 písm. c) tak, že za chránené územie sa považuje súvislá plocha ornej pôdy prijímateľa v jednom diele pôdneho bloku, ktorej najmenej 10 % výmery sa nachádza v chránenom vtáčom území alebo v území európskeho významu (t. j. územie Natura 2000). Ak diel pôdneho bloku má výmeru napríklad 50 ha, a z toho najmenej 5,0 ha (teda najmenej 10 %) je v chránenom vtáčom území alebo území európskeho významu a 45 ha mimo chráneného vtáčieho územia alebo územia európskeho významu, takýto diel pôdneho bloku bude považovaný za plochu nachádzajúcu sa v chránenom území na účely podpory formou celofarmovej eko-schémy. Navrhovanou zmenou bude hranica, kedy sa poľnohospodárska plocha ornej pôdy nachádza v chránenom území na účely podpory eko-schémy, ľahšie identifikovateľná, čím sa zníži administratívna záťaž poľnohospodárov a zároveň sa podporí vyššie zapojenie podnikov v chránených územiach do tejto podpory.

K bodom 2 a 3

Navrhovanou úpravou sa v § 4 ods. 1 písm. b) prvom bode precizuje text a druhý bod sa vypúšťa v nadväznosti na nariadenie vlády č. 435/2022 Z. z. Týmto sa zjednocuje pomenovanie neproduktívnych prvkov, na ktoré sa vzťahuje v zmysle GAEC 8 ochrana, teda ide o zachovanie chránených krajinných prvkov. Chránené krajinné prvky sú vymenované v prílohe č. 2 časť A a definované v prílohe č. 2 časti B k nariadeniu vlády č. 435/2022 Z. z., zároveň sa vypúšťa povinnosť minimálneho podielu plochy neproduktívnych prvkov a plôch podľa prílohy č. 2 časť A k nariadeniu vlády č. 435/2022 Z. z.

K bodu 4

Navrhovanou úpravou sa v § 4 ods. 4 precizuje doplnenie viditeľného označenia a vymedzenia hraníc, pokiaľ nie sú prirodzene ohraničené, ktoré nadväzuje na povinnosť žiadateľov o priame platby aj v minulom programovom období 2014 – 2020. Povinnosť žiadateľov viditeľne označiť hranice užívania poľnohospodárskej plochy výrazne zefektívni a zjednoduší kontrolu subjektov zo strany kontrolórov platobnej agentúry.

K bodu 5

Navrhovanou úpravou sa v § 8 ods. 1 precizuje okamih prvého založenia podniku u fyzických osôb – nepodnikateľov, nakoľko tieto podniky nie sú evidované vo verejných registroch, čo v praxi vyvoláva aplikačné a interpretačné problémy pri určení okamihu ich založenia.

K bodu 6

Navrhovanou úpravou sa v § 12 písm. b) precizuje pojem plochy na neproduktívny účel v nadväznosti na § 11 ods. 1 písm. b).

K bodu 7

V súlade so znením 2. modifikácie strategického plánu sa v § 13 ods. 2 predlžuje doba na zapracovanie maštalného hnoja do ornej pôdy z 12 hodín na 20 hodín. V roku 2023 a 2024 sa preukázala vysoká náročnosť dodržania časového limitu 12 hodín pre zapracovanie maštalného hnoja podnikmi, nakoľko krátka doba pre zapracovanie neúmerne zaťažuje manažment prác a

zvyšuje poľnohospodárom náklady.

Kódex správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hospodárskych hnojív do pôdy upravuje presné postupy aj pre zapracovanie maštalného hnoja, pričom určuje aj presný časový horizont zapracovania (zníženie emisií NH_3 do 4, 12 a 24 hodín). Posun času z 12 na 20 hodín nebude kritický pre znečistenie ovzdušia a poľnohospodári budú mať dostatočný čas na zapracovanie maštalného hnoja.

V zmysle kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovu hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy zníženie emisií NH_3 pri zapracovaní maštalného hnoja do 24 hodín je 30 % a pri zapracovaní do 12 hodín je 50 %.

Zníženie pri zapracovaní do 20 hodín, ktoré sa navrhuje, bude približne 40 %. Časový horizont 20 hodín bude však nižší podľa osobitných predpisov: Podľa § 10c ods. 3 písm. a) zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov na pôde bez vegetačného krytu je potrebné bezprostredné zapracovanie, ak ide o tuhé hospodárske hnojivá. Zároveň je potrebné prihliadať na prílohu č. 7 bod 9.1.4.5 k vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia. Ak ide o aplikáciu hospodárskeho hnojiva pri činnosti pridruženej k chovu, ktorý je súčasťou veľkého zdroja, musí sa zaprávať hnojivo do pôdy do 4 hodín, najneskôr do 12 hodín pri podmienkach, ktoré neumožňujú rýchlejšie zapracovanie, napríklad ak nie sú ekonomicky dostupné ľudské a technické zdroje v súlade s ustanovenými požiadavkami.

K bodu 8

Navrhovanou úpravou sa v § 13 ods. 3 precizuje text v nadväznosti na nariadenie vlády č. 435/2022 Z. z. Týmto sa dopĺňa príloha, v ktorej sú uvedené plodiny na účely medziplodín pre opatrenie zlepšenie štruktúry ornej pôdy v podpore formou celofarmovej eko-schémy. V tabuľke prílohy č. 1c sa zároveň aktualizujú a precizujú druhové názvy plodín na základe odborného posudku STU. Doteraz bola táto príloha súčasťou nariadenia vlády č. 435/2022 Z. z.

K bodu 9

V súlade so znením 2. modifikácie strategického plánu sa v § 13 ods. 5 redukuje množstvo kompostu z rozsahu 20 až 75 t/ha na 2t/ha aplikovaného na ornej pôde, a to pri obhospodarovaní využívajúcom postupy regeneratívneho poľnohospodárstva. Znížená dávka kompostu vyplýva zo spôsobov obhospodarovania ornej pôdy prostredníctvom regeneratívneho poľnohospodárstva, ktoré využíva šetrnejšie spôsoby obhospodarovania ornej pôdy a je pre zlepšenie štruktúry ornej pôdy výrazne nápomocné prostredníctvom napr. bezorbových postupov. Pri regeneratívnom poľnohospodárstve nie je potrebné kompost do pôdy zapracovávať podľa prílohy č. 7 VI. časti bodu 10.5.3 k vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia.

K bodom 10 a 13

V § 14 ods. 1 a 2 zmeny týkajúce sa výmery neproduktívnych plôch a prvkov sú prijaté v nadväznosti na nariadenie (EÚ) 2024/1468, podľa ktorého sa norma dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu pôdy GAEC 8 zjednodušuje a mení na zachovanie a údržbu chránených krajinných prvkov, pričom podľa čl. 1 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2024/1468 „členské štáty stanovia a poskytnú podporu pre jednu alebo viacero schém, ktoré sa na ornej pôde vzťahujú na postupy na zachovanie neproduktívnych plôch ako je pôda ležiaca úhorom, a na vytváranie nových krajinných prvkov“. Členské štáty by mali mať od roku 2025 zriadenú eko-schému s povinnosťou vytvárania neproduktívnych plôch a prvkov, pričom ustanovenie percenta výmery je na členskom štáte.

Týmto sa povinnosť vyčlenenia neproduktívnych plôch a prvkov na ploche ornej pôdy nemení, pričom zodpovedá výmere mimo chránených území na úrovni v roku 2025 1,4 % s každoročným navýšením o 0,2 % do roku 2027 a na ploche ornej pôdy v chránených územiach na úrovni aspoň 3,5 %, avšak už nie nad rámec GAEC 8. Povinnosť vytvárať minimálny podiel neproduktívnych prvkov na ornej pôde v rámci GAEC 8 už od roku 2025 nebude ustanovená. Zachovanie chránených krajinných prvkov a ich definícia je uvedená v nariadení vlády č. 435/2022 Z. z., pričom neproduktívne prvky na účely podpory formou celofarmovej eko-schémy sú uvedené v prílohe č. 1d a ide o neproduktívne prvky prebraté z nariadenia vlády č. 435/2022 Z. z. Váhové faktory všetkých neproduktívnych prvkov vrátane chránených prvkov sú uvedené v prílohe č. 1e a sú tiež prebraté z nariadenia vlády 435/2022 Z. z. Povinná plánovaná výmera neproduktívnych plôch a prvkov bude v podpore celofarmovej eko-schémy zachovaná, pričom sa očakáva naplnenie cieľov v strategickom pláne. Doterajším cieľom neproduktívnych plôch a prvkov v podpore celofarmovej eko-schémy je 25 200 ha v roku 2028.

K bodu 11

V súlade so znením 2. modifikácie strategického plánu sa v § 14 ods. 3 v súvislosti so silným výskytom hraboša poľného, ak Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave (ďalej len „kontrolný ústav“) na základe rastlinolekárskej kontroly vykonanej u prijímateľa na jeho žiadosť zistí silný výskyt hraboša poľného, prijímateľ má možnosť okrem aplikácie rodenticídov na neproduktívnych plochách, ktorými sú úhor s porastom, biopás, ostrov biodiverzity a úhor s porastom vysiaty zmesami pre opeľovače, využiť aj obrábanie pôdy bez narušenia vegetačného pokrytia. Ide najmä o agrotechnickú operáciu podmietky alebo podrývanie, kde nedochádza k obracaniu pôdy. Silný výskyt hraboša poľného bude odborne posúdený podľa metodiky kontrolného ústavu. V súčasnosti platné hodnoty pre stanovenie silného výskytu hraboša poľného sú, pokiaľ počet aktívnych (živých) nôr je

- viac ako 210 nôr/ha v jarnom období,
- viac ako 610 nôr/ha v letnom období,
- viac ako 610 nôr/ha v jesennom období pre ozimné obilniny, ozimnú repku a tohoročné výsevy lucerny, ďateliny a tráv,
- viac ako 2 010 nôr/ha v jesennom období pre dvojročné a staršie výsevy lucerny, ďateliny a tráv, lúky a pasienky a iné plodiny.

Na základe monitoringu početnosť hraboša poľného v roku 2024 je na území Slovenskej republiky veľmi vysoká, čo indikuje nástup druhu do gradačného maxima. V roku 2024 vo viacerých regiónoch spôsobila gradácia hrabošov vysoké výpadky na produkcii. Podľa zástupcov poľnohospodárskych samospráv sú doteraz nahlásené škody vo výške 13 mil. eur na ploche vyše 20 000 ha a na niektorých farmách je škoda na poľnohospodárskej ploche okolo 65 %.

Použitím mechanického spôsobu eliminácie hraboša poľného bez porušenia vegetačného pokrytia ornej pôdy operáciami napríklad podmietky a podrývania, a teda bez obracania pôdy sa očakáva nižšie využitie chemických prípravkov a napriek zásahu do pôdy nedôjde k porušeniu normy dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu pôdy DPEP 6, ktorá vyžaduje minimálne pokrytie ornej pôdy porastom podľa prílohy č. 2 časť A nariadenia vlády č. 435/2022 Z. z.

K bodom 12, 24 a 25

Navrhovanou úpravou sa s ohľadom na potrebu zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu so znením 2. modifikácie strategického plánu v § 14 ods. 4 mení termín so zákazom vykonávania agrotechnických operácií s cieľom údržby porastu z 31. júla na 22. júna.

V súlade so znením 2. modifikácie Strategického plánu v § 17 ods. 3 prijímateľ ponechá zmesi pre

opeľovače aspoň do 22. júna. Od 23. júna sa na túto plochu vzťahujú podmienky pôdy ležiacej úhorom s porastom, resp. biopásom a ostrova biodiverzity. Zároveň pri viacročných zmesiach je možné túto plochu kosiť alebo mulčovať najneskôr do 31. marca.

Zmenou termínu sa zjednocuje hraničný dátum bez agrotechnických operácií neproduktívnej plochy ležiacej úhorom s porastom, biopásom a ostrova biodiverzity a v nadväznosti na plochy vysiatej zmesami pre opeľovače. Zároveň sa termín 1. apríl upravuje na termín po 30. apríli, čiže od 1. mája tak, aby nekolidovali termíny údržby úhoru a založenia biopásu. V prípade výskytu inváznych druhov rastlín a húževnatých burín prijímateľ, ako doteraz, pokiaľ oznámi Pôdohospodárskej platobnej agentúre vykonanie agrotechnickej operácie spolu s fotodokumentáciou preukazujúcou ich výskyt a s údajom o ich geografickej polohe do siedmich pracovných dní odo dňa vykonania agrotechnickej operácie, nepovažuje sa podmienka zákazu agrotechnických operácií za porušenie. Rozdielne termíny pre kosenie neproduktívnych plôch a prvkov spôsobujú neprehľadnosť ich údržby, vysoké ekonomické náklady, vysokú chybovosť poľnohospodárov a vysokú náročnosť kontrol. V roku 2023 a 2024 poľnohospodárskej samosprávy zaznamenali vyšší podiel podnetov so sťažnosťami obcí a majiteľov pozemkov s výzvami k zabráneniu vysemenenia burín. Skrátenie termínu, v ktorom nie je možné vykonávať agrotechnické operácie na úhore s porastom, zlepši manažment odstraňovania inváznych druhov rastlín a húževnatých burín a zlepši sa pokrytie úhoru s porastom cieľovým rastlinstvom v prípade jeho vysiatia.

Vzhľadom na novelu nariadenia vlády 435/2022 Z. z. bolo do návrhu nariadenia vlády prevzaté obdobie zákazu vykonávania poľnohospodárskej produkcie na úhore s porastom (od 1.3 do 15.8.), pričom na pôde ležiacej úhorom možno vykonať opatrenia zamerané na vytváranie zelenej pokrývky pôdy na účely biodiverzity vrátane výsevu zmesí osív voľne rastúcich rastlín okrem obdobia po 30.4. do 22.6. Zároveň sa ustanovuje zmena rozsahu obdobia, v zmysle ktorého je prijímateľ povinný nekosiť a nemulčovať v období od 30. apríla do 22. júna.

K bodu 14

Navrhovanou úpravou sa v § 14 dopĺňajú odseky 6 a 7. V rámci plochy pôdy ležiacej úhorom s porastom na účely podpory formou celofarmovej eko-schémy nedôjde ku konverzii na trvalý trávny porast podľa § 2 písm. f) nariadenia vlády č. 435/2022 Z. z. Týmto sa zvyšuje motivácia prijímateľov ponechať viacročné neproduktívne plochy na ornej pôdy bez orby, ktoré majú vysoký prínos pre biodiverzitu. Zároveň sa preberá ustanovenie z nariadenia vlády č. 435/2022 Z. z., týkajúce sa toho, že pôda ležiaca úhorom s porastom sa nesmie využívať na poľnohospodársku výrobu v období od 1. marca do 15. augusta, pričom aj v tomto období je možné vykonať opatrenia zamerané na vytváranie zelenej pokrývky pôdy na účely biodiverzity vrátane výsevu zmesí, avšak v období od 1. mája do 22. júna vrátane nie je možné vykonávať akékoľvek agrotechnické operácie podľa § 14 ods. 4 prvej vety.

K bodu 15

Navrhovanou úpravou v § 15 ods. 1 sa ustanovuje, že prijímateľ je povinný v roku podania žiadosti zabezpečiť, aby súvislá poľnohospodárska plocha ornej pôdy prijímateľa na jednom diele pôdneho bloku, ktorá presahuje najväčšiu výmeru ornej pôdy podľa § 11 ods. 1 písm. c) alebo § 12 písm. c) bola rozčlenená biopásom s atribútmi, ktoré sú ustanovené v § 15 ods. 2. Prijímateľ sa môže rozhodnúť rozčleniť uvedenú súvislú plochu ornej pôdy ostrovom biodiverzity. V takom prípade ju už nemôže rozčleniť biopásom, nakoľko biopás a ostrov biodiverzity v rámci súvislej plochy ornej pôdy nemožno kombinovať.

K bodu 16

V súlade so znením 2. modifikácie strategického plánu v § 15 ods. 2 písm. e) prijímateľ zabezpečí, že biopás je tvorený úhorom s porastom, obhospodarovaný ako úhor s porastom alebo úhor s porastom vysiatym zmesami pre opeľovače podľa § 14 ods. 7. Prijímatelia už nebudú mať povinnosť vysiať biopásky d'atelinovo-trávnou, trávno-bylinnou alebo bylinnou zmesou. Vedecké výskumy v predošlých dekádach preukázali, že vyčlenenie úhorov s porastom sa na ornej pôde ukázalo ako najefektívnejšie opatrenie na ochranu biodiverzity.

S ohľadom na potrebu zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu so znením 2. modifikácie strategického plánu sa upravuje § 15 ods. 2 písm. f). Pokiaľ ide o udržiavanie biopásov, prijímatelia budú mať možnosť okrem využitia kosenia aj možnosť využitia mulčovania ako hlavnej agrotechnickej operácie. Poľnohospodárske podniky, ktoré nedisponujú zariadeniami na kosenie, nechávajú biopásky zarásť porastom burín, pričom dochádza k porušeniu povinností pri odstraňovaní invázných druhov rastlín a podniky majú taktiež problém s využitím pokosenej hmoty, ktorá obsahuje buriny. Umožnenie mulčovania biopásov zjednoduší činnosti pri potláčaní invázných druhov rastlín a húževnatých burín a tým podporí opatrenia na ochranu biodiverzity.

K bodu 17

Úprava v nadväznosti na novelizačný bod 16, t. z. na ustanovenie o možnosti agrotechnickej operácie mulčovanie. Vypustené ustanovenia sa vzťahujú na biopás tvorený d'atelinovo-trávnou, trávno-bylinnou alebo bylinnou zmesou. Biopás už nebude musieť byť tvorený d'atelinovo-trávnou, trávno-bylinnou alebo bylinnou zmesou. Biopás bude tvorený úhorom s porastom ktorý môže byť vysiaty zmesami pre opeľovače v zmysle § 17 predmetného nariadenia.

K bodu 18

Ustanovenie doplnené o ostrov biodiverzity, pri ktorom okrem biopásovej aj ostrov biodiverzity, ak prijímateľ poberá podporu celofarmovej eko-schémy, zostáva ornou pôdou a nedôjde tak ku konverzii na trvalý trávnatý porast podľa § 2 písm. f) nariadenia vlády č. 435/2022 Z. z. Týmto sa zvyšuje motivácia prijímateľov ponechať viacročné neproduktívne plochy na ornej pôdy bez orby, ktoré majú vysoký prínos pre biodiverzitu.

K bodu 19

S ohľadom na potrebu zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu so znením 2. modifikácie strategického plánu sa upravuje § 15 ods. 7 v nadväznosti na zmenu prílohy č. 2 časti A položky DPEP 8 písm. b) nariadenia vlády č. 435/2022 Z. z.

K bodu 20

V nadväznosti na potrebu zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu so znením 2. modifikácie strategického plánu sa upravuje 15 ods. 8, ktorý ustanovuje podmienky ponechania biopásovej alebo ostrova biodiverzity, pričom ich bude možné zrušiť po 15. auguste. Termíny presunu a zrušenia biopásovej reflektujú reálny vývoj vegetácie, žatvy a následného zakladania úrody ozimných plodín.

K bodu 21

S ohľadom na potrebu zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu so znením 2. modifikácie strategického plánu sa v § 15 dopĺňa odsek 10 kde sa definuje výmera ostrova biodiverzity. Ostrov biodiverzity je plocha úhoru s porastom s rozlohou minimálne 0,1 ha a musí dosahovať aspoň 3,5 % zo súvislej plochy ornej pôdy; ak prijímateľ dodržiava postup podľa § 16 tohto nariadenia vlády, musí dosahovať aspoň 1,0 % zo súvislej plochy ornej pôdy. Ostrov biodiverzity prijímateľ založí

v chránených územiach na ornej pôde namiesto zabezpečenia členenia súvislej plochy ornej pôdy na jednom diele pôdneho bloku, ktorá presahuje najväčšiu výmeru 20 ha biopásmi. Prijímateľ teda môže využiť ako v doterajšej možnosti na všetkých plochách, ktoré presahujú 20 ha, členenie biopásom, resp. v prípade zatrávnenia a následného pasenia podľa § 16, ktoré presahujú 50 ha, alebo zabezpečiť založenie ostrova biodiverzity v ustanovených výmerách 3,5 %, resp. 1,0 % zo súvislej plochy ornej pôdy dielu pôdneho bloku jedného užívateľa. Ostrov biodiverzity, nakoľko je tvorený úhorom s porastom, sa obhospodaruje ako úhor s porastom podľa § 14 ods. 4, pričom ho môžu tvoriť aj zmesi pre opeľovače.

K bodu 22

Navrhovanou úpravou v § 17 ods. 1 sa vypúšťa slovo biopás, nakoľko plochu biopásu v nadväznosti na zmenené zloženie biopásu tvorí úhor s porastom. Zároveň v nadväznosti na definíciu ostrova biodiverzity, ktorý je tvorený tiež úhorom s porastom, môže byť aj ostrov biodiverzity vysiaty zmesami pre opeľovače. Zmesami pre opeľovače je možné taktiež vysiať plochu bylinných políčok, ako je platné doteraz. Úpravou sa nezmení výmera plochy vysiatej zmesami pre opeľovače ani typ neproduktívnych plôch, na ktorých je možné vysiať tieto zmesi. Nadalej je možné vysiať zmesami pre opeľovače plochu úhoru s porastom, plochu biopásom, bylinného políčka a novo zavedenú neproduktívnu plochu ostrova biodiverzity.

K bodu 23

Navrhovanou úpravou sa v § 17 ods. 2 písm. a) zjednodušuje pomer zmesí osiva pre plochy vysiate zmesami pre opeľovače podľa prílohy č. 2. Plochy vysiate zmesami pre opeľovače musí tvoriť maximálne 50 % osiva, ktoré sa skladá aspoň z jednej plodiny podľa prílohy č. 2 zo skupiny č. 1. Plochy vysiate zmesami pre opeľovače musí tvoriť maximálne 80 % osiva, ktoré sa skladá aspoň z dvoch plodín podľa prílohy č. 2 zo skupiny č. 2. Plochy pre opeľovače tvoria aspoň 10 % z plochy neproduktívnych plôch, ktoré tvoria úhor s porastom, biopás, ostrov biodiverzity a bylinné políčko. V nadväznosti na tento novelizačný bod je zmenený zoznam plodín pre opeľovače v prílohe č. 2. V zozname plodín pre opeľovače dochádza k spojeniu jednoročných a viacročných plodín do skupiny č. 1. V zozname plodín pre opeľovače dochádza k spojeniu jednoročných a viacročných plodín a doterajšej skupiny plodín č. 2 a č. 3. Spojením skupiny č. 2 a č. 3 vzniká nová skupina č.2.

K bodom 26 a 27

S ohľadom na potrebu zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu so znením 2. modifikácie Strategického plánu v § 18 ods. 1 a 2 dochádza k zmene znenia, nakoľko v prílohe č. 3 sa odstránilo členenie na tzv. riadny a neskorší termín kosenia. V zmysle navrhnutých ustanovení prijímateľ kosí minimálnu výmeru podľa typu podniku v určenom termíne, pričom už nie je potrebné, aby kosil v riadnom termíne. Zároveň potrebné, aby dodržiaval podmienky § 3 nariadenia vlády č. 435/2022 Z. z. v súvislosti s minimálnymi podmienkami udržiavania poľnohospodárskej plochy. Vzhľadom na zrušenie riadneho, resp. neskoršieho termínu kosenia už nie je potrebné zavádzať 30-dňový odstup. Prijímateľ pri obhospodarovaní trvalého trávneho porastu dodržiava kosenie časti porastu v určených termínoch, teda vykoná neskoršie kosenie v zmysle novelizačného bodu č. 2, podľa prílohy č. 3 v závislosti od nadmorskej výšky, pričom doterajšie dátumy sa nemenia. V praxi riadny termín kosenia s 30-dňovým odstupom medzi riadnym a neskorším termínom prinášal komplikácie v manažmente obhospodarovania trvalého trávneho porastu, ak bol prijímateľ zapojený do ostatných dotačných schém, ktoré si vyžadujú dodržiavanie prísnejších termínov, resp. dochádzalo v dôsledku poveternostných podmienok k znehodnoteniu porastu určenom na kosenie v neskoršom termíne. Navrhovanou úpravou sa zvyšuje flexibilita a znižujú náklady podnikov pri údržbe

porastu, pričom sa neznižuje prospech pre environmentálne ambície podpory formou celofarmovej eko-schémy, nakoľko rozhodujúci je z pohľadu ochrany biotopov termín kosenia, ktorý zostáva zachovaný.

K bodom 28 a 29

S ohľadom na potrebu zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu so znením 2. modifikácie strategického plánu podľa § 18 ods. 3 pri udržiavaní trvalo trávnatého porastu prijímateľ podpory formou celofarmovej eko-schémy môže na 20 % celkovej plochy trvalého trávnatého porastu vykonať agrotechnickú operáciu ako hlavnú, t. j. prvú agrotechnickú operáciu mulčovanie. Ide o odchylný postup pre hlavnú operáciu ako je v ustanovené v § 3 ods. 5 nariadenia vlády č. 435/2022 Z. z., nakoľko na 20 % plochy je možné vykonať mulčovanie ako prvú agrotechnickú operáciu. V § 18 dopĺňa ods. 4, ktorý umožňuje pasenie hospodárskych zvierat na plochách obhospodarovaných kosením podľa § 18, pričom na plochách s odloženým termínom kosenia iba po realizácii kosenia. V nadväznosti na tento bod podľa znenia platných ustanovení predmetného nariadenia minimálny podiel výmery na ktorej sa realizuje odložené kosenie podľa § 18 sa vypočíta z plochy, na ktorej sa nerealizuje pasenie ako hlavná agrotechnická operácia podľa § 19. Týmto opatrením sa dáva do súladu postup obhospodarovania trvalo trávnatého porastu pasením, ak prijímateľ poberá podporu celofarmovej eko-schémy a aplikačnej praxe.

K bodu 30

S ohľadom na potrebu zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu so znením 2. modifikácie strategického plánu a precizovanie termínu nespasených plôch a nedopaskov. Podľa § 19 ods. 3 sa umožní prijímateľom využiť kosenie nedopaskov v prípade podpory formou celofarmovej eko-schémy do termínu 15. septembra, pričom odstraňovanie nedopaskov nie je naviazané na termín podľa nadmorskej výšky. Nedopasky predstavujú náletové dreviny, burinné druhy, pričom nepredstavujú porast trávy, ktorá nie je spasená. Ak ponechanie nespasených častí alebo nedopaskov vyplýva zo schválenej dokumentácie ochrany prírody a krajiny alebo rozhodnutia štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny, ponechajú sa. Zarovne sa ustanovuje termín nespasená časť, ktorou sa rozumejú plochy trvalého trávneho porastu určené na spásanie zvieratami, ktoré neboli zvieratami spásené.

K bodu 31

S ohľadom na potrebu zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu so znením 2. modifikácie strategického plánu sa v § 20 ods. 1 zavádza výnimka pri opatrení podpory formou celofarmovej eko-schémy zo zatrávnenia medziradií podľa § 20, ak prijímateľ vykonáva reštrukturalizáciu vinohradu podľa osobitných predpisov, resp. ak sa vinohrad nachádza v 1. až 3 roku výsadby. Podniky s vinohradmi v období reštrukturalizácie, resp. v období výsadby doterajší postup odrádza od vstupu do podpory celofarmovej eko-schémy, nakoľko vo vinohradoch v reštrukturalizácii alebo konverzii, resp. v 1. až 3 roku výsadby nie je možné aplikovať postup zatrávnenia medziradií v podpore formou celofarmovej eko-schémy. Podmienky podpory celofarmovej eko-schémy značne obmedzujú prijímateľov, ktorí vykonávajú reštrukturalizáciu vinohradu, resp. vo vinohradoch v 1. až 3 roku výsadby kde by povinnými postupmi zatrávnenia podpory celofarmovej eko-schémy medziradií dochádzalo k znehodnoteniu koreňového systému. Navrhovanou úpravou sa očakáva vyšší záujem o podporu prijímateľov obhospodarujúcich vinohrady.

K bodu 32

V súlade so znením 2. modifikácie strategického plánu v § 22 ods. 6 a 7 sa podpora na zlepšenie

životných podmienok zvierat podporou pastevného chovu poskytuje na chov vybranej kategórie zvierat po prepočte na dobyčtie jednotky podľa centrálného registra zvierat (ďalej len „register“) alebo na počet jednotlivých zvierat po prepočte na dobyčtie jednotky, pričom prijímateľ je držiteľom vybranej kategórie zvierat uvedenej v žiadosti o podporu a evidovanej v registri. Týmto opatrením sa prijímateľ bude môcť prihlásiť do podpory so všetkými zvieratami podľa vybranej kategórie zvierat alebo sa môže rozhodnúť, že vstúpi do podpory iba s jednotlivými zvieratami podľa vybranej kategórie. Vybranými kategóriami zvierat sú v zmysle platného znenia § 22 ods. 5 dojnice, ovce a kozy alebo jalovice. Ustanovenie sa rozdeľuje do písmen a) a b). Opatrením sa zvyšuje flexibilita podnikov a umožňuje sa zapojenie sa do podpory pastevného chovu aj podnikom, ktoré sa doteraz nezapojili z dôvodu nedostatku dostupných plôch na pasenie. Opatrením sa zvýši motivácia podnikov zapojiť sa podpory a zároveň sa podporí kvalita biotopov na trvalých trávnych porastoch. Prijímateľ má možnosť rozhodnúť sa, že vstúpi do podpory pastevného chovu so všetkými zvieratami vybranej kategórie a podpora sa poskytne na počet zvierat po prepočte na dobyčtie jednotky určený podľa registra ako priemerný počet v pastevnom období na základe denného stavu zvierat, najviac však na počet zvierat po prepočte na dobyčtie jednotky vybraných kategórií uvedených v registri k 1. máju roku podania žiadosti. Prepočet počtu zvierat na dobyčtie jednotky sa vykoná prostredníctvom koeficientov podľa prílohy č. 5 a zaokrúhľuje sa na dve desatinné miesta nadol. Prijímateľ môže v období podľa odseku 1 nahradiť jedno zviera vybranej kategórie iným zvieratám tej istej vybranej kategórie a ovce a kozy je možné nahradiť navzájom. Do denného stavu zvierat sa započíta aj zviera dočasne premiestnené z chovu, ak ide o dočasné premiestnenie v trvaní najviac 14 dní do iného chovu na účel výstavy alebo súťaže, t. j. zviera sa považuje v tomto období za pasené. Týmto sa nemenia súčasné podmienky pre ovce a kozy alebo jalovice, pokiaľ prijímateľ prihlasuje do podpory celý chov podľa registra. Zároveň podmienky výpočtu chovu dojníc budú ako v roku 2023, t. j. ako priemerný počet zvierat v pastevnom období, najviac uvedených v registri k 1. máju po prepočte na dobyčtie jednotky. Prijímateľ sa môže rozhodnúť, že vstúpi do podpory pastevného chovu len s jednotlivými zvieratami. Podpora sa poskytne na počet zvierat evidovaných v registri v pastevnom období, ktorých držiteľom je prijímateľ, a ktoré sú uvedené v žiadosti o podporu, a to po prepočte na dobyčtie jednotky. Prepočet počtu zvierat na dobyčtie jednotky sa vykoná prostredníctvom koeficientov podľa prílohy č. 5 a zaokrúhľuje sa na dve desatinné miesta nadol. Prijímateľ môže v pastevnom období nahradiť zviera vybranej kategórie iným zvieratám tej istej vybranej kategórie najneskôr v deň premiestnenia mimo chovu. Pri dočasnom premiestnení zvierat a z prijímateľovho chovu v trvaní najviac 14 dní do iného chovu na účel výstavy alebo súťaže, prijímateľ zviera nenahrádza, zviera sa považuje v tomto období za pasené. Zviera, ktoré nahrádza odsunuté zviera musí byť na farme prijímateľa najneskôr k dátumu odsunu pôvodného zvieratá. Ak zviera nie je nahradené a jeho držiteľom už nie je žiadateľ, sa považuje za späťvzaté podľa platného § 4 ods. 3. nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 120/2023 Z. z., teda neprihlásené do podpory. Týmto sa nemenia súčasné podmienky, pokiaľ sa prihlasujú jednotlivé dojnice, ale rozširuje sa možnosť prihlásenia sa do podpory aj jednotlivých oviec a kôz alebo jalovic.

K bodu 33

Navrhuje sa prechodné ustanovenie, ktoré ustanovuje podmienky poskytnutia podpory na základe žiadostí podaných v roku 2024, sa posudzujú podľa doterajšieho predpisu účinného do 31. decembra 2024.

K bodu 34

Zavádza sa nová príloha č. 1c s plodinami, ktorých zmesi možno použiť na účel medziplodín v

nadväznosti na novelizačný bod č. 8. Zavádzajú sa nové prílohy č. 1d a č. 1e v súvislosti s neproduktívnymi plochami a prvkami v nadväznosti na novelizačný bod č. 10.

K bodu 35

Zmena prílohy č. 2 v súvislosti so zmesami pre opeľovače v nadväznosti na § 17 odsek 2. V súlade so znením 2. modifikácie strategického plánu sa v prílohe č. 3 odstraňuje stĺpec s tzv. riadnym a neskorším termínom kosenia v prílohe č. 3. Ustanovuje sa, že prijímateľ pri obhospodarovaní trvalého trávneho porastu dodržiava kosenie v závislosti od nadmorskej výšky nasledovne: 94 – 600 m n. m. najskôr od 23.6. a od 601, m n. m., vrátane najskôr od 1.8.

K bodu 36

Precizovanie textu. Slovenský botanický názov uvedený vo Vestníku MPRV SR, v Listine registrovaných odrôd.

K bodom 37 až 39

Dochádza k zmene najmenšieho počtu kusov vybraných druhov ovocia na 1 hektár v rámci viazanej podpory príjmu na pestovanie vybraných druhov ovocia (ďalej len „podpora na ovocie“). Pri arónii čiernoplodej sa mení najmenší počet kusov vybraných druhov ovocia na 1 hektár zo 600 kusov na 500 kusov, pri ruži jablkovej takisto zo 600 kusov na 500 kusov. V týchto prípadoch zníženie hustoty výsadby môže zvýšiť vitalitu jednotlivých rastlín a znížiť stres spojený s konkurenciou o živiny, vodu a svetlo; lepší prístup techniky do porastu pri zbere alebo údržbe (najmä pri mechanizovanom zbere); flexibilnejšie pestovateľské možnosti pre rôzne klimatické a pôdne podmienky a nižšie vstupné náklady pri zakladaní porastov. Navrhovaný počet zohľadňuje ich pestovateľské potreby a minimalizuje náklady na zakladanie plantáží. Pri vybranom druhu ovocia – gaštan jedlý a orech kráľovský dochádza k zmene najmenšieho počtu kusov vybraných druhov ovocia na 1 hektár z 50 kusov na 100 kusov, pričom ide o zosúladenie v nadväznosti na vymedzenie pojmu „ovocný sad“ podľa § 2 písm. g) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z. Pri lieske obyčajnej sa mení najmenší počet kusov vybraných druhov ovocia z 200 kusov na 500 kusov, pri mandli obyčajnej sa mení najmenší počet kusov vybraných druhov ovocia z 200 kusov na 500 kusov. Hustejšia výsadba môže zvýšiť počiatkový výnos na hektár, čo je výhodné pre intenzívne pestovanie; pri druhoch s väčším rozstupom, ako sú orechy alebo gaštany, môže vyššia hustota podporiť vytvorenie efektívnejšieho produkčného systému na menších plochách. Navrhovaným počtom jedincov na hektár, resp. zvýšenie hustoty je predpokladom ekonomickej a produkčnej výhodnosti. Tieto zmeny môžu posilniť flexibilitu a ekonomickú udržateľnosť pestovania ovocných druhov v rôznych podmienkach a ide o zmeny, ktoré reflektujú bežnú agrotechnickú prax.

K bodu 40

Doplňa sa nový bod transpozičnej prílohy z dôvodu implementácie nariadenia (EÚ) 2024/1468.

K čl. II

Účinnosť návrhu nariadenia vlády sa navrhuje od 1. januára 2025, aby sa napriek krátkej legisvakancii zabezpečil dostatočný čas na oboznámenie sa prijímateľov podpôr s novou platnou a účinnou právnou úpravou v podmienkach podporovaných opatrení na základe druhej modifikácie strategického plánu a s úpravami, ktoré vyplynuli z poznatkov z aplikačnej praxe, a aby sa zabezpečil dostatočný čas na administráciu žiadostí o poskytnutie podpôr v roku 2025.